

**PROGRAMA DE EXAMEN
PENTRU DISCIPLINA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**

GENURI LITERARE

❖ **GENUL EPIC** – *Specii literare*

- **Basmul** cult – I. Creangă – *Povestea lui Harap-Alb*
 - **Nuvela** – istorică – C. Negruzzi – *Alexandru Lăpușneanul*
– psihologică – I. Slavici – *Moara cu noroc*
 - **Romanul**
- a) **din punct de vedere al anului apariției:**

1. Interbelic:

- L. Rebreanu – *Ion* – 1920
- C. Petrescu – *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război* – 1930/ *Patul lui Procust* – 1933
- M. Sadoveanu – *Baltagul* – 1930/ *Fântâna dintre plopi*
- M. Eliade – *Maitreyi* – 1933
- G. Călinescu – *Enigma Otiliei* – 1938

2. Postbelic:

- M. Preda – *Moromeții* – 1955 (Vol I); 1967 (Vol II)/ *Cel mai iubit dintre pământeni* – 1980
- M. Nedelciu – *Zmeura de câmpie* – 1984 (**numai pentru profilul uman**)

b) din punct de vedere al tipologiei:

- social- L. Rebreanu – *Ion*
- balzacian- G. Călinescu – *Enigma Otiliei*
- psihologic – C. Petrescu – *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*
- al experienței – M. Eliade – *Maitreyi*
- mitic – M. Sadoveanu – *Baltagul*
- de familie – M. Preda – *Moromeții*
- metaromanul – M. Nedelciu – *Zmeura de câmpie* (**numai pentru profilul uman**)

c) din punct de vedere al perspectivei narative:

A) subiectiv (narațiune la persoana I, narator – personaj)

- 1. M. Eliade – *Maitreyi*
- 2. C. Petrescu – *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*

B) obiectiv (narațiune la persoana a-III-a, narator omniscient, omniprezent)

- 1. L. Rebreanu – *Ion*
- 2. G. Călinescu – *Enigma Otiliei*
- 3. M. Sadoveanu – *Baltagul*
- 4. M. Preda – *Moromeții*

C) pluriperspectivă narativă (persoana I, a-II-a, a-III-a)

- 1. M. Nedelciu – *Zmeura de câmpie* (**numai pentru profilul uman**)

d) din punct de vedere al structurii, al construcției epice, al tehnicilor narative:

A) modern

- 1. M. Eliade – *Maitreyi*

2. C. Petrescu – *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*
3. L. Rebreanu – *Ion*
4. G. Călinescu – *Enigma Otiliei*
5. M. Preda – *Moromeții*
6. M. Nedelciu – *Zmeura de câmpie* (numai pentru profilul uman)

B) tradițional – M. Sadoveanu – *Baltagul*

e) din punct de vedere al viziunii asupra temei abordate (al curentului literar)
 –toate romanele sunt realiste

❖ GENUL LIRIC

CURENTE POETICE

1. **Pașoptismul** – Grigore Alexandrescu – *Umbra lui Mircea*. La Cozia
2. **Romantismul** – M. Eminescu – *Luceafărul* sau *Floare Albastră* sau *Odă* (în metru antic) sau *Glossă*
3. **Prelungiri ale romantismului și Clasicismului** (numai pentru profilul uman) – G. Coșbuc – *Moartea lui Fulger* și O. Goga – *Rugăciune* sau *De demult*
4. **Simbolismul** – G. Bacovia – *Plumb* sau *Lacustră*
5. **Modernismul**
 – T. Arghezi – *Testament* sau *Flori de mucigai* sau *Psalm* (Tare sunt singur, Doamne, și pieziș!)
 – L. Blaga – *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii*
 – I. Barbu – *Riga Crypto și lapona Enigel*; *Joc secund*
6. **Avangardismul** – Sașa Pană – *Manifest* (numai pentru profilul uman)
7. **Tradiționalismul** – I. Pillat – *Aci sosi pe vremuri*
8. **Neomodernismul** – N. Stănescu – *Leoaică tânără, iubirea* sau *În dulcele stil clasic*
 – M. Sorescu – *Poveste*
9. **Postmodernismul** – M. Cărtărescu – *Poema Chiuvetei*

Atenție!

- *Modernismul, Avangardismul, Tradiționalismul* sunt curente poetice interbelice.
- *Neomodernismul, Postmodernismul* sunt curente poetice postbelice.
- *Operele Luceafărul* de M. Eminescu, *Moartea lui Fulger* de G. Coșbuc, *Riga Crypto și lapona Enigel* de I. Barbu, *Poema Chiuvetei* de M. Cărtărescu sunt epice în versuri.
- *Operele Testament* de T. Arghezi, *Eu nu strivesc corola de minuni a Lumii* de L. Blaga, *Joc secund* de I. Barbu, *În dulcele stil clasic* de N. Stănescu sunt arte poetice.

❖ GENUL DRAMATIC – Specii literare

1. **Comedia** – I. L. Caragiale – *O scrisoare pierdută*
2. **Drama interbelică** – C. Petrescu – *Jocul Ielelor* sau *Suflete tari* (numai pentru profilul uman) sau L. Blaga – *Meșterul Manole* (numai pentru profilul uman)
3. **Drama postbelică** – M. Sorescu – *Iona*

EPOCI. PERIOADE

Fundamente ale culturii române

– Originea și evoluția limbii române (**numai pentru profilul uman**)

Perioada veche

- Cronicarii: Grigore Ureche; Miron Costin; Ion Neculce; Dimitrie Cantemir
- Iluminismul: Școala Ardeleană, Budai Deleanu – *Țiganiada*–*un text literar*

REVISTE LITERARE – REPREZENTANȚI. PERSONALITĂȚI CULTURALE

- *Dacia Literară* – Mihail Kogălniceanu
- *Convorbiri Literare* – Titu Maiorescu
- *Sburătorul* – Eugen Lovinescu

AUTORI CANONICI

- Mihai Eminescu
- Ion Creangă
- I.L. Caragiale
- Titu Maiorescu
- Ioan Slavici
- George Bacovia
- Lucian Blaga
- Tudor Arghezi
- Ion Barbu
- Mihail Sadoveanu
- Liviu Rebreanu
- Camil Petrescu
- George Călinescu
- Eugen Lovinescu
- Marin Preda
- Nichita Stănescu
- Marin Sorescu